ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์: การวิเคราะห์การใช้สื่อการสอนตามคู่มือครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแก้งสนามนาง จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อผู้เชียน: นายฤทธิเดช พลอยสุวรรณ์

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต: สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์:

อาจารย์ ดร. สุกัญญา นิมานันท์ รองศาสตราจารย์ประจักษ์ สุดประเสริฐ รองศาสตราจารย์กรองกาญจน์ อรุณรัตน์

ประธานกรรมการ กรรมการ กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์การใช้สื่อการสอนตามคู่มือครูในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัด สปอ.แก้งสนามนาง จังหวัดนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1–6 ที่ปฏิบัติงานใน ปีการศึกษา 2539 ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น จำนวน 115 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึกการวิเคราะห์คู่มือครู แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้วิธีการหาคาร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

- 1. คู่มือครูที่มีการใช้มากที่สุด คือ คู่มือครูของกรมวิชาการ
- 2. สื่อการสอนที่ระบุและเสนอแนะในคู่มือครู คือ สื่อการสอนประเภทบุคคล/ทรัพยากรมนุษย์ วัสดุ อาคาร-สถานที่ เครื่องมือและอุปกรณ์ และกิจกรรม รวมทั้งสิ้น 30 รายการ โดยสื่อการสอนที่ผู้ตอบแบบสอบถามทุกคนใช้ คือ หนังสือแบบเรียน หนังสืออานประกอบ การ อภิปราย และการปฏิบัติจริง และสื่อการสอนที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่ใช้ คือ เครื่องฉาย สไลด์และแผ่นภาพสไลด์
- 3. สื่อการสอนที่มีการใช้ในระดับมากมีเพียงรายการเดียว คือ หนังสือแบบเรียน และสื่อการสอนที่มีการใช้ในระดับน้อย มี 5 รายการ คือ นิทรรศการ เครื่องเล่นและม้วนวีดิทัศน์ อาคารสถานที่ภายนอกโรงเรียน วิทยากรภายนอกโรงเรียน และเครื่องฉายและแผ่นภาพสไลด์

ซึ่งเหตุผลที่มีการใช้หนังสือแบบเรียนในระดับมาก คือ 1) การจัดหาได้งาย/ใช้สะดวกและประหยัด เวลา 2) ไม่มีสื่อการสอนอย่างอื่นใช้และไม่มีเวลาจัดทำ และ 3) ไม่มีความรู้/ความชำนาญ ในการผลิตและการใช้สื่อการสอนอื่นๆ และเห็นว่าหนังสือแบบเรียนมีประโยชน์ คือ ประหยัดเวลา และแบ่งเบาภาระในการจัดการเรียนการสอน นักเรียนเข้าใจงายและได้รับความรู้ครบตามหลักสูตร ส่วนเหตุผลที่ใช้สื่อการสอนในระดับน้อย คือ 1) ครูไม่มีความรู้หรือความชำนาญในการผลิตและ การใช้สื่อการสอน 2) ขาดแคลนงบประมาณและการสนับสนุน 3) โรงเรียนไม่มีสื่อ และ 4) สถานที่ไม่เอื้ออำนวย ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการที่จะทำให้มีการใช้สื่อการสอนเหล่านี้ให้มากขึ้น คือ 1) สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ควรสนับสนุนงบประมาณ 2) ควรจัดอบรมให้ครูทุกคน มีความรู้ในการผลิตและการใช้สื่อการสอน และ 3) ผู้บริหารและครูวิชาการควรให้การสนับสนุน โดยการช่วยเหลือครูและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง

Thesis Title: Analysis of Instructional Media Utilization Specified in the Teacher's

Manual in Schools under the Office of Kaeng Sanam Nang District Primary

Education, Nakhon Ratchasima Province

Author:

Mr.Rittidech Ploysuwan

M.Ed.:

Educational Technology

Examining Committee:

Lecturer Dr. Sukanya Nimanandh

Chairman

Assoc. Prof. Prachak Sudaprasert

Member

Assoc. Prof. Krongkarn Arunrutana

Member

Abstract

The purpose of this study was to analyze an instructional media utilization specified in the teacher's manual in schools under the Office of Kaeng Sanam Nang District Primary Education, Nakhorn Ratchasima province. The samples were 115 Pratom Suksa 1–6 Life Experience Area teachers in the academic year of 1996. The instruments used in this study were analysis of teacher's manual form, questionnaire, and interview form. The data were analyzed and the findings were as follows.

- 1. Most teachers used teacher's manual from the Educational Techniques

 Department.
- 2. Thirty instructional media items were listed and recommended in the teacher's manual. Instructional media used by all teachers were: textbook, supplementary book, discussion, and practice. Most teachers did not use slide and slide projector.
- 3. Textbook was the only instructional media used by teachers at the high level while exhibition, video tape and video recorder, settings from outside schools, external experts, and slide and slide projector were used at the low level.

The reasons for using textbook at the high level were: 1) because of availability/
easily manage and effectively use of instructional time 2) no other media were provided and
no time for other media production and 3) lack of knowledge/skills for other media
production and utilization. The benefits from using textbook were that it helped teachers to

spend their teaching time effectively and to reduce their work load; and it helped students to understand a lesson easily and gain knowledge.

The reasons for using instructional media at the low level were: 1) lack of teacher's knowledge or skills in media production and utilization 2) lack of budget and supporting 3) lack of instructional media provided in school and 4) no available settings.

Recommendations concerning the increase of media utilization were that there should be 1) some financial support from the Office of the District Primary Education 2) some teaching training courses about media production and utilization and 3) some support from administrators and academic teachers in terms of providing an assistance and a cooperation with other related organizations.